

Seat No. : _____

MK-107

July-2021

B.A., Sem.-I

CC-102 : Gujarati

(ગદ્ય-આગન્તુક – ધીરુબેન પટેલ)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણના જવાબ લખો. 14 × 3 = 42
1. નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ જણાવી એના ઘટકતત્ત્વોની વિગતે ચર્ચા કરો.
 2. ગુજરાતીમાં લઘુનવલ સ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ વિગતે વર્ણવો.
 3. ‘આગન્તુક’ કૃતિને આધારે ધીરુબેન પટેલની લઘુનવલ કથાકાર તરીકેની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.
 4. લઘુનવલ કૃતિ તરીકે ‘આગન્તુક’નું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો.
 5. ટૂંકનોંધ લખો.
 - (1) ઈશાનનું પાત્રાંકન
 - (2) ‘આગન્તુક’નું વાતાવરણ
 6. મુદ્દાસર નોંધ લખો :
 - (1) ‘આગન્તુક’ શીર્ષકની સાર્થકતા ચર્ચો.
 - (2) ‘આગન્તુક’ની ભાષા શૈલી
 7. માંગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો.
 - (a) ગમે તે ત્રણ કહેવતોને સમજાવો.
 - (1) દુકાળમાં અધિક માસ
 - (2) મીઠા ઝાડના મૂળ કાઢવાં
 - (3) મહાદેવના ગુણ તપોધન જાણે
 - (4) ઘરડાં ગાડા વાળે
 - (5) પાકા ઘંડે કાંઠા ન ચડે
 - (b) ગમે તે બે રૂઢિપ્રયોગોનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.
 - (1) પેટે પાટા બાંધવા
 - (2) ગંધ આવવી
 - (3) કક્કો ખરો કરવો
 - (4) પરસેવો પાડવો

- (c) શબ્દ-સમૂહો માટે એક-એક શબ્દ આપો.
- (1) પગથી માથા સુધી
 - (2) જેમાંથી વસ્તુ ખૂટે નહિ તેવું પાત્ર
 - (3) ધનુષ્યની પણણનો અવાજ
 - (4) ઈશ્વર નથી એવું માનનારો

8. માંગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો.

- (a) તમારા વિસ્તારમાં, ઘરની સામે જોવા મળતી ગંદકીને દૂર કરવા માટે વર્તમાન પત્રમાં 'સદેશ' દૈનિકના તંત્રીને પત્ર લખો.
- (b) પ્રખ્યાત ઐતિહાસિક સ્થળ 'કબીરવડ' જોવા માટે પ્રવાસમાં આવવાનું નિમંત્રણ આપતો પત્ર મિત્રને સંબોધીને લખો.

વિભાગ - II

9. સાચા વિકલ્પ સમજી-પસંદ કરીને જવાબ લખો. (કોઈપણ આઠ)

1 × 8 = 8

- (1) આપણી પ્રથમ નવલ 'કરણદેલો' એ કયા વિષયમાં લખાઈ ?
 - (a) સામાજિક
 - (b) ઐતિહાસિક
 - (c) પૌરાણિક
- (2) નવલકથા, લઘુનવલ ઉપરાંત કથા સાહિત્યનું અન્ય એક સ્વરૂપ છે, તેનું નામ જણાવો.
 - (a) જીવનચરિત્ર
 - (b) નિબંધ
 - (c) ટૂંકીવાર્તા
- (3) જીવન સંધ્યાના સમયે પહોંચેલા ધીરુબેન પટેલ અત્યારે પોતાની શેષ જિંદગી ક્યાં જીવી રહ્યા છે ?
 - (a) મુંબઈ
 - (b) વડોદરા
 - (c) અમદાવાદ
- (4) ધીરુબેન પટેલના માતાનું નામ જણાવો.
 - (a) સવિતાબહેન
 - (b) ગોમતીબહેન
 - (c) ગંગાબહેન
- (5) 'આગન્તુક' લઘુનવલ કઈ સાલમાં પ્રગટ થઈ છે ?
 - (a) 1996
 - (b) 1992
 - (c) 2003
- (6) લઘુનવલનો નાયક કથાના આરંભે કયા વાહન વડે પ્રવાસ ખેડી રહ્યો હતો ?
 - (a) બસ વડે
 - (b) પ્લેન વડે
 - (c) ટ્રેન દ્વારા
- (7) આશુતોષની પત્નીનું નામ જણાવો.
 - (a) રીમાજી
 - (b) ઈસિતા
 - (c) શ્યામલી
- (8) કોના અવસાન પછી નાયક સંસારનો ત્યાગ કરે છે ?
 - (a) પિતાજી
 - (b) દાદાજી
 - (c) બા

- (9) ઈશાનને કથાના અંતમાં ક્યાં જવું હતું ?
 (a) ઉત્તરકાશી (b) વૃંદાવન (c) વડોદરા
- (10) “આજે તો હું આમને મારા ઘરે લેવા જ આવ્યો છું.” – આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?
 (a) રજત (b) અર્ણવ (c) નિરંજનભાઈ
- (11) નિરંજનભાઈની દિકરીનું નામ જણાવો.
 (a) ઈષ્વિતા (b) મિહિકા (c) નેન્સી
- (12) ‘પદ્મરાગ’ ફ્લેટ એ કોના ઘરનું નામ છે ?
 (a) નિરંજનભાઈ (b) શાલ્મલી (c) આશુતોષ
- (13) “સમુદ્રમાં દિશા જાણવા માટેનું સાધન” – શબ્દસમૂહનો ખરો અર્થ.
 (a) દિશા યંત્ર (b) દૂરબીન (c) હોકાયંત્ર
- (14) ગ્રામીણ વ્યક્તિઓ માટે વાર્ષિક આવક ધરાવતો દાખલો કઢાવવા માટે કયા અધિકારીને અરજી કરાય છે ?
 (a) તલાટી (b) મામલતદાર (c) કલેક્ટર
- (15) “તડકાં-છાંચા જોવા” – રૂઢીપ્રયોગનો ખરો અર્થ જણાવો.
 (a) દિવસ-રાત જોવા (b) બધું જ જોઈ લેવું (c) સુખ દુઃખનો અનુભવ થવો
- (16) ‘બોલે તેના બોર વેચાય’ – એ કહેવતની વિરુદ્ધમાં બોલાતી કહેવત.
 (a) બોલવાથી જ બોર વેચાય
 (b) ન બોલ્યામાં નવ ગુણ
 (c) શાંત રહેવામાં જ મજા છે

